

# Træna fyrstasjon

Navnet kommer av norrønt *pridna*, *pridn*, som har sammenheng med tre (fjelltopper på øya)

**BELIGGENHET:**  
På Sørholmen\*), ca. 10 km syd for Træna.  
66 25,8 11 58,1,  
i Træna kommune

**OPPRETTET:**  
1877

**FYRBYGNING:**  
Gråsteinshus med rødt jerntårn, 22,5 m

**LYSKARAKTER:**  
1 lynblink hv. 15. sek. Hvitt, lyser rundt

**LYSSTYRKE:**  
88 000 cd

**LYSETS HØYDE:**  
36,7 m over høyvann

**LYSVIDDE:**  
17,0 n mil

**ENDRET:**  
1974 automatisert og avfolket

St.prp. nr. 1 fra 1874 omhandler bl.a. bygging av et kystfyr på en av øyene eller holmene i Træna. Store strekninger i landets vestlige og nordlige deler er «fremdeles blottet» for kystfyr, hevder Fyrdirektøren i innledningen. Mest graverende er avstanden mellom kystfyrene Villa og Andenes, som er på «82 mile» (dansk mil = 7,538 km), altså en avstand på over 600 km eller 330 n mil. Han viser til Syd-Norge hvor avstanden mellom de enkelte kystfyr er på gjennomsnittlig 25—30 n mil. Kyststrekningen mellom Villa og Andenes bør være den som først kommer i betraktning, påpeker han — ikke bare fordi distansen mellom disse kystfyrene er den største, men også fordi trafikken som følge av de store fiskeriene i Lofoten og Helgeland foregår her. Fyrkommisjonen av 1855 hadde foreslått tre kystfyr etablert på denne strekningen, nemlig Sklinna, Røst og Træna.

Som sted for kystfyret ved Træna hadde fyrkommisjonen foreslått «Ålvorneset» på den vestligste av Trænas større øyer. Det som nå ble foreslått som det beste sted for kystfyret, var Sørholmen, 10 km syd for Træna. Valget var begrunnet med at fartøyer — såvel med nordvestlig som sydvestlig

vind — hadde anledning til å holde inn i forholdsvis rent og rommelig innenskjærs farvann, enten i Trænafjorden i nordlig retning eller mellom Åsvær og Lovunden i sydøstlig.

Kostnaden for fyranlegget på Sørholmen var beregnet til 56 000 spd. Bevilgningen ble gitt over en treårsperiode 1875—77. Tomten — noe over halvparten av holmen — ble leid for 10 spd. (senere kr. 40,-) pr. år.

En vesentlig utgiftspost lå i forslaget om å kjøpe et dampskip og å opprette et lager for et opplag av materialer i nærmeste havn i Træna. Her kunne fraktesfartøylene losse sin last, og materialer m.v. kunne hentes etter hvert som det oppstod behov og værforholdene tillot lossing i den dårlige havnen på Sørholmen. Man mente at denne løsningen var mer økonomisk enn å risikere lang ventetid for større fartøyer når værforholdene var usikre.

Til de forskjellige transportformål ble det kjøpt to skøyter, «Frisk» og «Sommersilden», som begge lå i Svolveær. Formann Arne Folkestad hadde fått fullmakt til å kjøpe noen mindre båter, bl.a. en ottring og en seksæring, og ta disse med til Træna. Et brukbart dampskip ble tilbudt av eieren i Henningsvær. Fyrdirektørens assistent — Rye — hadde inspisert fartøyet, d/s «Glunten», og skrev til

Under: *Træna fyrbygning for 1901, sett fra sydøst. Foto Kystdirektoratet.*

Øverst t.h.: *Tegning etter krom fra 1953, rev. 1981. Nederst t.h.: Træna fyr etter ombygning 1901, sett fra nordøst. Til venstre rorbuer tilhørende fiskere i Træna-været, i venstre kant hjørne av naust bygd i 1890-årene. Foto Kystdirektoratet.*



\*) I fyrkommisjonens innstilling av 1855, i stortingsdokumenter og korrespondanse fra den gang fyret ble opprettet, og i fyrliste inntil 1912 ble navnet Sørholmen brukt. I en beskrivelse av fyrstasjonen i 1924 brukes navnet Sjøholmen.